

о Бугарској и Бугарима“ отъ Д. Т. Тумински, която „Видов дан“ прѣдава безъ бѣлѣжки и съкращения:

„Бугарска заузима највећи део старе Мизије, Трације и Македонију. Бугарско наречје говори се одъ ушћа Дунава до Солуна и Костурског језера одъ Желеграда до Охриде. Линија од римског пута *via egnatia*, и то онде где се протеже између Солуна и Охриде, може се узети као нека етнографијска граница, макар да оставља нешто бугарске земље на југу и неколико грчких населбина на северу. Много би теже било повући јужно источну границу од прибрежја Црног Мора па до солунског залива, јер Славени нигде у компактим масама недопиру до Босфора нити до Мраморског мора. У Тракији би се Једрене могло узети као прва погранична варош према грчким пределима“.

Ето по-главнитѣ бѣлгарски градове:

„И опет је Бугарска једна провинција у Турској где се обратнички животъ мало пробудио, где да тако рекнемо бар животари. Последни турско-руски рат имао је веома хрѣаве последице, тако да су многе вароши готово опустиле. Без тога можда би данас Бугарска опет напреднија била. Године 1829 иселише се многи у Бесерабију, после тога у Крим, Влашку, Молдовију и у Србију. Шумла имала је пре 70,000 жителѣа, сада их има 30,000, Селимне имало је 24,000 а сад има само 10,000 жителѣа. А опет помало увате трговина и обрт. У Шумли има много творница (Фабрика). У Илијени, недалеко од Трнова, има фабрика за сукно и платно. У Трнови гаји се свила. Бугари продавају за скупе новце своје свилене бубе Млечићима и Ломбардезима. — Но ту недостају машине, приправе, оруђе и т. д.

Бугарска принадежи скоро сва турскоме царству само један мали део северно од дунавских рамена спада под Русију. Она је подељена на пашалукe, само у најновије доба устројена је као вилајет, који привидно само ужива неку аутономију, но у ствари ништа није променѣно.

Најзнаменитије вароши у Бугарској, што се тиче њине старине, историчне важности и броја жителѣа јесу Једрена са 160.000 жителѣа на Марици. Ту је некад